

INFORMACIJA O REALIZACIJI PROGRAMA PRUŽANJA PODRŠKE PRIVREDI I ZAPOSLENIMA, U CILJU UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH EFEKATA EPIDEMIJE NOVOG KORONA VIRUSA COVID19

Status realizacije

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 24. aprila 2020. godine (Zaključak Vlade Crne Gore 07-2510 od 24. aprila 2020. godine), donijela Program pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 (u daljem tekstu: Program). Dodatno, nakon određenih sugestija od strane privrede, urađene su izmjene i dopune Programa koje su, na sjednici održanoj 30. aprila 2020. godine, razmatrane i odobrene od strane Vlade Crne Gore (Zaključak Vlade Crne Gore br. 07-2543 od 30. aprila 2020. godine).

Novi elektronski servis „Program za dodjelu subvencije“ koji je realizovan na portalu Poreske uprave <https://eprijava.tax.gov.me/TaxisPortal> je otvoren za podnošenje aplikacija 1. maja 2020. godine, u skladu sa onim što je i najavljeno neposredno nakon usvajanja drugog Vladinog paketa ekonomskih mjera podrške građanima i privredi. Poseban modul Programa namijenjen preduzetnicima bez digitalnog sertifikata počeo je sa radom 4. maja 2020. godine.

Privredna društva i preduzetnici podnose zahtjeve za subvenciju elektronskim putem i upotrebom digitalnog sertifikata uz obavezu prethodnog podnošenja IOPPD/ZPO obrasca, a za preduzetnike unošenjem traženih podataka i podnošenjem GPPFL/ZPO obrasca.

Aplikacija vrši automatsku obradu zahtjeva (validnost dodatno priložene dokumentacije se provjerava od strane Implementacionog tima, samo za one slučajeve za koje nije moguća automatska obrada) u skladu sa predefinisanim kontrolama koje su usklađene sa uslovima Programa.

Za potrebe uspostave kontrola, sistem je povezan sa registrima Poreske uprave, a obezbijedene su i kontrolne funkcije u odnosu na evidencije nezaposlenih lica, evidencije domaćinstava sa djecom mlađom od 11 godina, registar lica koja su o naredbama Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije stavljeni u karantin ili izolaciju, evidenciju privrednih subjekata koji posluju

na teritoriji Opštine Tuzi i drugih relevantnih baza podataka. Iz aplikacije se generišu podaci o odobrenim i odbijenim zahtjevima, a omogućena je i statistička obrada po različitim kategorijama.

Detaljni izvještaji o odobrenim zahtjevima po svim vrstama subvencija generišu se iz aplikacije i odobravaju od strane Ministarstva ekonomije, na osnovu ovlašćenja datog od strane Vlade Crne Gore i isti se dostavljaju Ministarstvu finansija kako bi pristupilo plaćanju istih prema poslovnih bankama.

Iznosi za poreze i doprinose uplaćuju se direktno na prelazni račun Poreske uprave, uz dostavu specifikacije Poreskoj upravi. Iznosi subvencije koji se odnosi na neto zarade prenosi se sa na račun banke kod koje zaposleni prima platu, nakon čega banka, po prijemu sistematizovanih listi sa isplatom datotekama, vrši isplatu zarada.

Iznosi subvencija za zarade zaposlenih u privrednim društvima, koja su u međuvremenu dobila namjenski kredit Investiciono razvojnog fonda (IRF) za isplatu zarada zaposlenim, mogu biti uplaćeni IRF-u koji će u saradnji sa svojim korisnicima dogovoriti način tretmana ovih sredstava.

Paralelno sa obradom zahtjeva i isplatom zarada, uspostavljeni su kanali komunikacije sa potencijalnim podnosiocima zahtjeva za tehničku podršku za podnošenje aplikacija, kao i za pružanje informacija o Programu i podnošenje prigovora. Dnevno se putem e-mail-a ili telefona od strane zaposlenih u Ministarstvu ekonomije, Poreskoj upravi i Privrednoj komori Crne Gore odgovori na blizu hiljadu pitanja građana i privrednika.

Rezultati programa za period 1-5. maj 2020. godine

- U toku prvih pet dana trajanja Programa registrovano je **6.230 privrednih subjekata koji su podnijeli zahtjeve.**
- Od ovog broja je u istom periodu **odobreno (već je isplaćeno, ili je u procesu isplate) 91% ili 5.675 zahtjeva.**
- Za 297 zahtjeva (5% ukupnog broja) postupak obrade je u toku ili je zahtijevano dostavljanje dodatne dokumentacije
- 258 zahtjeva je odbijeno (ovdje su ubrojani ne samo zahtjevi koji su odbijeni zbog neispunjavanja nekog od kriterijuma programa, već i i zahtjevi odbijeni zbog pogrešno unesenih podataka).
- Na osnovu odobrenih zahtjeva u ovom periodu na dan 5. maj 2020. godine **već su isplaćene ili su u procesu isplate zarade za više od 22.000 zaposlenih.**
- Bruto iznos sredstava koji se odnosi na odobrene zahtjeve je **6,4 miliona EUR.**
- Subvencije za novo zapošljavanje odobrene su za 43 lica.

Proces obrade prigovora i rješavanje istih

Jedan od kriterijuma za odobravanje zahtjeva je da poslodavac nije smanjio broj zaposlenih u mjesecu za koji aplicira za subvenciju u odnosu na februar 2020. godine. Do smanjenja broja zaposlenih može doći iz različitih razloga, pa se kao opravdani zahtjevi prihvataju oni u kojima je do smanjenja došlo iz nekog od sljedećih razloga: otkaz ugovora o radu od strane zaposlenog, sporazumni prestanak radnog odnosa između zaposlenog i poslodavca, prestanak radnog odnosa po sili zakona, istek ugovora o radu na određeno vrijeme, istek dozvole za boravak ili odlazak iz zemlje zbog epidemije kada su u pitanju strani državljani i sl. Poslodavac je dužan da u ovim slučajevima dostavi potpunu i validnu dokumentaciju koja ide u prilog odobravanju zahtjeva (kopije Ugovora o radu, ovjereni sporazumi, izjave i sl.).

U skladu sa donešenim Programom, ukoliko podnosilac zahtjeva smatra da treba da bude korisnik neke druge subvencije, u odnosu na onu koja mu je dodijeljena po osnovnoj šifri djelatnosti sa kojom je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata (CRPS), ili ima objektivne razloge da ne bude odbijen za subvenciju, isti dostavlja prigovor i prilaže potrebnu dokumentaciju na razmatranje.

U slučaju kada se na osnovu činjeničnog stanja i dostavljene dokumentacije utvrdi da privredna društva i preduzetnici koji obavljaju djelatnosti koje su zabranjene ili ugrožene usljed naredbi donijetih od strane Ministarstva zdravlja u cilju suzbijanja epidemije, a čija je šifra osnovne djelatnosti svrstana Programom u neku drugu kategoriju mjera, taj zahtjev će biti uzet u razmatranje, a odluka o dodjeli subvencije će se donijeti u skladu sa prezentovanim činjenicama i stvarnim stanjem stvari.

U ovim slučajevima, ukoliko privredno društvo dokaže da obavlja više djelatnosti koje pripadaju različitim kategorijama subvencija (zatvorene, turizam, ugrožene) na aplikaciji će biti kreirana posebna mogućnost za ponovni unos zahtjeva u skladu sa podnešenim i usvojenim prigovorima.

U cilju sprječavanja eventualnih zloupotreba u vidu preregistracije djelatnosti sa isključivom namjerom da privredni subjekat bude svrstan u kategoriju sa većim iznosom subvencije, kao validna šifra za učešće u Programu uzima se šifra osnovne djelatnosti pod kojom je subjekat bio prijavljen u CRPS na dan 24. aprila 2020. godine kada je Vlada Crne Gore donijela Program.

Međutim, ukoliko se iz dostavljene dokumentacije jasno i nedvosmisleno utvrdi da privredno društvo, pretežno ili isključivo, obavlja drugu djelatnost u odnosu na onu koju je prijavilo kao osnovnu u CRPS, preporučuje se promjena šifre djelatnosti i, samo u tim slučajevima, sistem će dozvoliti unos šifre djelatnosti koja je izmijenjena nakon 24. aprila 2020. godine. U ovom dijelu

su, u toku realizacije Programa, uočena brojna odstupanja stvarnog stanja u odnosu na osnovnu šifru djelatnosti za koju je preduzeće registrovano i predlažemo da se u narednom periodu posveti posebna pažnja uređivanju i ažuriranju ovih podataka od strane privrednih društava.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se da Vlada Crne Gore donose sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2020. godine razmotrila i usvojila Informaciju o realizaciji Programa pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19.
2. U cilju dodjele subvencija definisanih Programom pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 može se prihvatiti promjena osnovne šifre djelatnosti u CRPS, nakon 24. aprila 2020. godine, ukoliko se iz priložene dokumentacije jasno i nedvosmisleno utvrdi da privredno društvo, pretežno ili isključivo, obavlja drugu djelatnost u odnosu na onu koju je prijavilo kao osnovnu u CRPS.
3. U cilju dodjele subvencija definisanih Programom pružanja podrške privredi i zaposlenima, u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19 može se prihvatiti smanjenje broja zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih u februaru 2020. godine, ukoliko je do smanjenja broja zaposlenih došlo iz opravdanih razloga, kao što su: otkaz ugovora o radu od strane zaposlenog, sporazumni prestanak radnog odnosa između zaposlenog i poslodavca, prestanak radnog odnosa po sili zakona, istek ugovora o radu na određeno vrijeme, istek dozvole za boravak ili odlazak iz zemlje zbog epidemije kada su u pitanju strani državljani i sl.